

РЕШЕНИЕ

№ 198

гр. Варна, 22.06.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД – ВАРНА, II СЪСТАВ, в публично заседание на десети май през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Ванухи Б. Аракелян

Членове: Анета Н. Братанова
Магдалена Кр. Недева

при участието на секретаря Ели К. Тодорова
като разгледа докладваното от Ванухи Б. Аракелян Въззивно търговско дело
№ 20223001000148 по описа за 2022 година

Производството е по реда на чл. 258 и сл. от ГПК.

Подадена е въззивна жалба от „ЗАД ДаллБогг: Живот и здраве“ АД, чрез адв. В.П. против решение № 377 от 19.10.2021 г., постановено по търг. дело № 1344/2020 г. на Варненския окръжен съд, в частта с която „ЗАД ДаллБогг: Живот и здраве“ АД е осъдено да заплати на Т. П. П. разликата над 20 000 лв. до присъдените 40 000 лв., представляващи обезщетение за неимуществени вреди настъпили в резултат на ПТП от 18.11.2018 г. по път 9004 между гр. Варна и гр. Белослав, обл. Варна, по вина на водача на лек автомобил „Фолксваген Пасат“, ДК № XXXXXXXX, М С, и разликата над 38 лв. до присъдените 76 лв., представляващи обезщетение за претърпени имуществени вреди, ведно със законна лихва считано от 12.01.2019 г., както и да заплати на СТ. ИЛ. ГЮЗ. разликата над 33 750 лв. до присъдените 67 500 лв., представляващи обезщетение за претърпени неимуществени вреди следствие на ПТП от 18.11.2018 г. по път 9004 между гр. Варна и гр. Белослав, обл. Варна по вина на водача на лек автомобил „Фолксваген Пасат“, ДК № XXXXXXXX, М С, и разликата над 138.34 лв. до присъдените 276.68 лв., представляваща обезщетение за претърпени имуществени вреди, ведно със законна лихва считано от 12.01.2019 г.

Подадена е насрещна въззивна жалба от Т. П. П. лично и в качеството на законен представител на СТ. ИЛ. ГЮЗ., чрез адв. С.С., срещу решение № 377 от 19.10.2021 г., постановено по търг. дело № 1344/2020 г. на Варненския окръжен съд, в частта, с която са отхвърлени иските за разликата над присъдените 40 000 лв. до

50 000 лв., представляващи обезщетение за неимуществени вреди претърпени от Т. П. П. в резултат на настъпило на 18.11.2018 г. ПТП и за разликата над присъдените 67 500 лв. до 90 000 лв., представляващи обезщетение за неимуществени вреди претърпени от СТ. ИЛ. ГЮЗ. в резултат на настъпило на 18.11.2018 г. ПТП, ведно със законната лихва върху разликите, считано от 12.01.2019 г. до окончателното изплащане.

В депозираната от застрахователното дружество жалба се излагат доводи за неправилност на решението в осъдителната част. Счита се, че определените от съда обезщетения не съответстват на реално причинените неимуществени вреди. Твърди се, че не е отчетена основната функция на обезщетенията - да репарира действително претърпените вреди, а не да води до неоснователно обогатяване на ищците. Излагат се аргументи за наличие на съпричиняване и от страна на Т.П.. Счита се, че съдът не е кредитирал заключението на вещото лице, видно от което ищцата със своето поведение е допринесла за вредоносния резултат. Намира определеното от съда съпричиняване от страна на СТ. ИЛ. ГЮЗ. за занижено. Претендира, че липсата на представени банкови сметки на ищцата и ищеца с предявените извънсъдебни претенции води до извод за недължимост на законна лихва считано от 12.01.2019 г. Моли се за отмяна на решението в обжалваната част. Претендира заплащането на разноски.

Няма доказателствени искания.

В срока по чл. 263, ал. 1 от ГПК е постъпил писмен отговор Т. П. П. лично и в качеството на законен представител на СТ. ИЛ. ГЮЗ., чрез адв. С.С., в който се сочат твърдения за неоснователност на въззивната жалба, депозирана от насрещната страна. Твърди се, че изложеното в жалбата не кореспондира с доказаното в хода на процеса пред първоинстанционния съд. Намира за неоснователно твърдението за съпричиняване от страна на ищцата, както и наличието на съпричиняване от страна на С.Г., в размер по-висок от определения от първоинстанционния съд. Оспорва акцесорните претенции на застрахователното дружество. Моли въззивната жалба да бъде оставена без уважение.

Нямат доказателствени искания.

В подадената насрещна въззивна жалба от Т. П. П. лично и в качеството на законен представител на СТ. ИЛ. ГЮЗ., чрез адв. С.С., се излагат подробни доводи за неправилност на решението в частта, с която са отхвърлени исковете за разликата над присъдените 40 000 лв. до 50 000 лв., представляващи обезщетение за неимуществени вреди претърпени от Т.П. и за разликата над присъдените 67 500 лв. до 90 000 лв., представляващи обезщетение за неимуществени вреди претърпени от СТ. ИЛ. ГЮЗ.. Твърди се, че съдът не е съобразил претърпените болки и страдания на пострадалите, както и лимита предвиден по задължителна застраховка „Гражданска отговорност“,

вследствие на което е присъдил по-ниски обезщетения. Моли се за отмяна на решението в обжалваната част и за уважаване на предявените искове за обезщетение за неимуществени вреди до пълния им претендиран размер. Претендират заплащането на разноски за две инстанции.

Нямат доказателствени искания.

В законоустановения срок не е постъпил отговор от „ЗАД ДаллБогг: Живот и здраве“ АД.

Първоинстанционното решение не е обжалвано в осъдителната част за сумата **до 20 000 лв.** от присъдените общо 40 000 лв., представляваща обезщетение за неимуществени вреди, причинени на Т. П. П., както и в осъдителната част **до 38 лв.** от общо присъдените присъдените 76 лв., представляващи обезщетение за претърпени имуществени вреди от Т. П. П., ведно със законна лихва считано от 12.01.2019 г. Решението не е обжалвано и в осъдителната част за сумата **до 33 750 лв.** от общо 67 500 лв., представляваща присъдено обезщетение за неимуществени вреди на СТ. ИЛ. ГЮЗ., както и в осъдителната част **до 138.84 лв.** до 276.68 лв., представляващи обезщетение за претърпени имуществени вреди от СТ. ИЛ. ГЮЗ., всичките в резултат на процесното ПТП, поради което обжалваният съдебен акт в горепосочените части е **влязъл в законна сила.**

Настоящият съдебен състав намира, че жалбите са подадени в срок, от надлежни страни и срещу подлежащ на обжалване съдебен акт, поради което са процесуално допустими.

В проведеното съдебно заседание на 10.05.2022 г. не се явява процесуален представител на въззивното дружество. В депозирано становище поддържа въззивната жалба изцяло. Оспорва отговора на въззивната жалба. Представя договор за правна помощ и списък на разноските по чл. 80 от ГПК, като претендира заплащането им. Прави възражение за прекомерност на претендираните от насрещната страна разноски за адвокатско възнаграждение.

В същото о. с. з. не се явяват и не се представляват въззивниците СТ. ИЛ. ГЮЗ. и Т. П. П.. В писмено становище, подадено чрез адв. С.С., заявяват, че поддържат насрещната въззивна жалба. Молят съда да отмени решението на първоинстанционния съд в обжалваната част и да уважи изцяло предявените от тях искове. Претендират заплащането на адвокатски хонорар на основание чл. 38, ал. 1, т. 2 от ЗА.

След като прецени доказателствата по делото – поотделно и в тяхната съвкупност, по вътрешно убеждение и въз основа на приложимия закон, Варненският апелативен съд приема следната **фактическа установеност:**

По делото е безспорно установено между страните, че към датата на процесното ПТП - 18.11.2018 г., лекият автомобил „Фолксваген Пасат” с рег. №

XXXXXXX, управляван от М С Стоянов, е бил застрахован при „ЗАД „ДаллБогг: Живот и здраве“ АД, за риска „Гражданска отговорност на автомобилистите“, респективно налице са основания за ангажиране от страна на третото увредено лице, на отговорността на застрахователя по чл. 432, ал. 1, вр. с чл. 477, ал. 1 от КЗ, вр. с чл. 45 от ЗЗД.

Установява се от приетите по делото писмени доказателства – споразумение, одобрено с протоколно определение № 260108 от 20.10.2020 г., постановено по НОХД № 3110/2020 г. на Варненския районен съд, че М С Стоянов е признат за виновен за причиняването на процесното ПТП на 18.11.2018 г. по път „9004“ между гр. Варна и гр. Белослав, обл. Варна, при управление на МПС – лек автомобил „Фолксваген Пасат“, ДК № XXXXXXXX, поради нарушение на правилата за движение по чл. 6, т. 1 и чл. 42, ал. 2, т. 2 от ЗДвП и чл. 63, ал. 2, т. 1 вр. ал. 1 от ППЗДвП, като при изпреварване не съобразил своето поведение с надлъжната пътна маркировка, пресякъл единична непрекъсната линия и навлязъл в пътна лента, предназначена за насрещно движение, при което създал опасност за насрещно движещо се превозно средство и по непредпазливост причинил телесна повреда на Т. П. П., изразяваща се в счупване на десен голям пищял в областта на колянната става, обусловило трайно затруднение в движенията на десния долен крайник за период по-голям от един месец, на СТ. ИЛ. ГЮЗ., изразяваща се в травматичен шок, който е обусловил разстройство на здравето, временно опасно за живота; счупване на костите на лявата подбедрица, обусловило трайно затруднение в движенията на десния долен крайник за период не по-малък от три месеца; разкъсно-контузна рана в областта на главата с оформяне на белег, който е видимо отчетлив, загрозява лицето, създава асиметрия в нормалния човешки облик и представлява обезобразяване на лицето, както и на Д С М, изразяваща се в счупване на вътрешния кондил на дясната бедрена кост, обусловило трайно затруднение в движенията на десния долен крайник за период не по-малък от три месеца, поради което на основание чл. 343, ал. 3, предл. 2-ро, б. „а“, предл. 1-во вр. ал. 1, б. „б“, предл. 2-ро вр. чл. 342, ал. 1 вр. чл. 55, ал. 1, т. 1, вр. чл. 66, ал. 1 вр. чл. 59, ал. 4 от НК вр. чл. 384, ал. 1 вр. чл. 381, ал. 4 от НПК, му е наложено наказание четири месеца лишаване от свобода, изтърпяването на което е отложено с изпитателен срок три години и лишаване от право да управлява МПС за срок от пет месеца.

Страните не спорят относно наличието на валидна застрахователна полица № BG/30/118002485762 от ответното дружество – „ЗАД Далл Богг: Живот и здраве“ АД.

По делото е представено медицинско удостоверение със заключение към него /л. 21-22/, видно от което към датата на процесното ПТП ищцата Т. П. П. е транспортирана до Спешен център при МБАЛ „Св. Анна-Варна“ АД след настъпване на същото и е констатирано счупване на интеркондиларната еминенция на десния голям пищял, пълно изкълчване на горната междуфалангеална става на пети пръст на

лявата ръка, контузия на гръдния кош, ожулване на лицето. Посочено е, че описаните травматични увреждания по отношение на ищцата са в резултат на удари с или върху тъпи предмети. Счупването на десния голям пищял, в областта на колянната става, е обусловило трайно затруднение в движението на десния долен крайник за период над 1 месец, а останалите увреждания е посочено в заключението, че обуславят временно разстройство на здравето неопасно за живота, изразяващо се в известно затруднение в движенията на левия горен крайник за период от около 20-25 дни. В подкрепа на горните констатации са представени и амбулаторни листи /л. 23-24/. Установява се още, че Т. П. П. е била в болничен, поради временна нетрудоспособност за периода от 19.11.2018 г. до 01.01.2019 г. /л. 24 и л. 25/.

От приетата представената справка от НЗОК с изх. № 23-00-383/12.07.2021 г. /л. 120-124/ за извършени прегледи от общопрактикуващ лекар и специалисти и извършените медико-диагностични дейности на Т. П. П. се установява, че за периода от датата на процесното ПТП до датата на подаване на исковата молба /от 18.11.2018 г. до 10.12.2020 г./ няма данни за хоспитализации на лицето. През този период са извършвани многобройни прегледи – консултации, преглед за ЛКК при диагноза „счупване на горния край на тибията /голям пищял/; регистрирани са две консултации при психиатър и общопрактикуващ лекар с диагноза „смесено тревожно-депресивно разстройство“.

Съгласно справка за актуално състояние на всички трудови договори на ищцата, издадена от ТД на НАП-Варна /л. 137-138/, се констатира, че считано от 03.10.2017 г. до настоящия момент /момента на изготвяне на справката/ ищцата е в трудови правоотношения с „Денислав Трейд“ ЕООД, с. Константиново.

От представеното медицинско удостоверение относно състоянието на С И Г. /л. 27-31/, ведно със заключението към него, се установява, че веднага след настъпване на процесното ПТП същият е откаран до Спешния център при МБАЛ „Св. Анна-Варна“ АД и е приет за лечение в Отделение по Анестезиология и интензивно лечение. Сочи се наличието на състояние след травматичен шок, разкъсно-контузна рана в областта на главата, мозъчно сътресение, счупване на гръбния израстък на VII шиен прешлен без разместване, счупване на I и II леви ребра, счупване на костите на дясната подбедрица. Посочено е, че описаните травматични увреждания по отношение на ищцата са в резултат на удари с или върху тъпи предмети. Счупването на костите на дясната подбедрица е обусловило трайно затруднение в движението на десния долен крайник за период не по-малък от 3 месеца, а останалите травматични увреждания в своята съвкупност обуславят временно разстройство на здравето неопасно за живота. Сочи се възможност за евентуално обезобразяване.

От приетата по делото справка от НЗОК с изх. № 23-00-382/ 08.07.2021 г. /л. 125-129/ за периода от 18.11.2018 г. до 10.01.2020 г., се установява, че ищецът има две

пролежавания в МБАЛ „Св. Анна Варна“ АД с диагнози травматичен шок, дифузна травма на главния мозък без открита вътречерепна травма, множествени счупвания на гръдната част на гръбначния стълб, закрито и счупване на други уточнени шийни прешлени, закрито. Извършвани са консултации със специалист физикална и рехабилитационна медицина; ортопед травматолог; общопрактикуващ лекар с диагнози множествени счупвания на подбедрицата, счупване на пателата, хипертрофично увреждане на кожата и др.

Горното се установява и от представените епикризи /л. 33-34/, според които СТ. ИЛ. ГЮЗ. е приет на 18.11.2018 г. в Отделение по Анестезиология и интензивно лечение при МБАЛ „Св. Анна-Варна“ АД след претърпяно ПТП като пътник на задната седалка, с наличие на голяма разкъсно-контузна рана, обилно кървяща във фронталната област на главата. В окончателната диагноза по първата епикриза се сочи наличието на травматичен шок, дифузна травма на гл. мозък, без открита вътречерепна травма, множествени счупвания на гр. част на гръбначния стълб и счупване на други уточнени шийни прешлени. Във втората епикриза като окончателна диагноза е определена дифузна травма на гл. мозък с открита вътречерепна травма, с придружаващи заболявания фрактура на I, II ребро вляво, фрактура на дясна тибия и дясна фибула. Пострадалият е изписан от болничното заведение на 28.11.2018 г.

По отношение на пострадалия е приложена терапия, представляваща гипсова имобилизация във връзка с множеството счупвания на подбедрицата, видно от приетия по делото амбулаторен лист /л. 35/. Съдът е приел още като доказателства фактура, ведно с касов бон за закупена от Т.П. шина за имобилизация на коляно 4030 на стойност 76 лв. с ДДС /л. 26/, както и разходни документи /фактури и касови бонове/, издадени на С.Г., а именно : Фактура № *****/27.11.2018 г. за TomatoCast - 58 лв. с ДДС /л. 36/, Фактура № 3020001267/24.12.2018 г. за Кело-Кот гел 15 гр. - 49.06 лв. с ДДС /л. 37/; Фактура № 0000000462/14.01.2019 г. за Портативен уред 3 в 1 с ултразвук, инфраред и електростимулация за оформяне на тялото - 169 лв. с ДДС /л. 38/, Фактура №0000000027/19.02.2019 г. за Цика кеър силиконова плака - 58 лв. с ДДС /л. 40/ и Фактура № 0000016172/04.05.2019 г. за Дерматикс утра гел - 34.85 лв. с ДДС /л. 41/. С оглед на съвкупния анализ на събрания по делото доказателствен материал, съдът намира, че закупените лекарствени продукти и медицински изделия са относими към цялостното лечение и оздравителни процеси, свързани с травматичните увреждания на ищците.

От приетата в първоинстанционното производство комплексна автотехническа и съдебно-медицинска експертиза /КАСМЕ/, която настоящият съдебен състав кредитира като обективно, компетентно дадена, съответстваща на останалия събран доказателствен материал по делото и неоспорена от страните, се установява, че автомобилът разполага с пет триточкови предпазни колана за предните две места и

задните три места. Въздушните възглавници обхващат предимно предните две места – водач пасажер с фронтални въздушни възглавници, странични въздушни възглавници, лява и дясна завесна въздушна възглавница обхващаща горната част на предна и задна врата в съответната страна на автомобила. Ищците са пътували при задна седалка в дясната част. Сочи се, че липсват данни за използвани обезопасителни средства за деца на задна или предна дясна седалка. От техническа гледна точка, към датата на процесното ПТП, ищецът Г. е следвало да пътува с допълнителна обезопасителна система за деца. Към момента на настъпване на процесното ПТП местоположението на телата на ищците е било на задната седалка в дясната част. Телата им не са напускали обема за превоз на пътници. Травмите на ищците са получени от съприкосновение с части от купето, поради свободното движение на телата им, движение от инерционните сили, поради липса на правилно поставен предпазен колан. Изрично се посочва, че травмите на ищцата могат да се получат и ако е била с правилно поставен колан, а травмите на ищеца не биха се получили, ако беше с поставена обезопасителна система за деца.

В заключението се сочи, че травматичните увреждания, които ищцата е получила са следните: счупване в горния край на дясната голямопищялна кост, обусловило трайно затруднение на движенията на десния долен крайник за около два месеца; изкълчване на горната междуфалангеална става на пети пръст, контузия на гръден кош и ожулване на лицето, обусловило временно разстройство на здравето неопасно за живота. Не се констатира поставянето на медицински изделия в областта на травматичните увреждания. Към момента ищцата се е възстановила напълно, не й предстоят медицински интервенции, не използва помощни средства и състоянието ѝ не изисква чужда помощ. Сочи се, че с оглед счупването на големия пищял в колянната става е възможна поява на болки при рязка промяна на времето и при физическо претоварване. Травматичните увреждания не са довели до трайно отражение на походката и хватателната функция на ръката.

В открито съдебно заседание вещото лице М пояснява, че е възможно травматичните увреждания на ищцата да настъпят, тъй като ако предната седалка е дръпната по-назад и колянното е подпряно на седалката има възможност малко тялото да отиде напред и тогава се получава увреждането, представляващо откъсване на вътрешната връзка на колянното залавното ѝ място. Това се получава при свито коляно, когато има удар отпред в областта на подбедрицата. Сочи, че е естествено в такава ситуация човек да протегне ръце напред и да получи увреждане на пръстите като това на ищцата. Вещото лице М пояснява в същото заседание, че няма конкретни замервания в огледния протокол относно разстоянието на седалките, като липсва и конкретика за разпънати колани. Експертът М допълва, че ако Т.П. беше с колан е възможно да се получи същото увреждане. Относно лечението същият сочи, че е било адекватно, завършило е в обичайните срокове, няма ексцес и не е продължило по-дълго

от обичайното.

По отношение на ищеца Г. се установява наличието на ясно видим белег на челото с леко дъговиден ход с връх насочен към основата на носа и рамена вляво към окосмената част с дължина 12 см. и вдясно 8 см. с дебелина около 5 мм. Според експертното заключение описаните в исковата молба травми съответстват на констатираните в медицинската документация. Установява се, че настъпилите травматични увреждания по отношение на ищеца в резултат на процесното ПТП са следните: травматичен шок, обусловил разстройство на здравето временно опасно за живота; счупване на костите на дясна подбедрица, обусловила трайно затруднение на движенията на десния долен крайник за около 3 месеца; счупване на I и II леви ребра, разкъсно-контузна рана на главата, мозъчно сътресение, счупване на гръбния израстък на VII шиен прешлен, обусловил заедно и поотделно временно разстройство на здравето неопасно за живота. Сочи се наличието на голям видим белег почти на цялата ширина на челото, обуславящ загрозяване. Няма поставени медицински изделия в областта на получените травми. Към момента на извършения преглед ищецът се е възстановил напълно, лечението е завършило с излекуване и не се очакват усложнения.

Сочи се още, че няма медицинска документация за придружаващи заболявания на ищите и че лечебният процес е протекъл в обичайните срокове. Няма данни да се налага провеждането на рехабилитация по отношение на двамата ищци, нито да е провеждана такава. С оглед на проведенния личен преглед на двамата ищци, вещото лице установява, че общото им здравословно състояние е добро. Констатира още, че представените и описани в таблицата фактури за лекарства и медицинско изделие са за лечение на големия белег на челото на С.

По делото е приета и съдебно-психиатрична експертиза /СПЕ/, която съдът кредитира като обективно, компетентно дадена, съответстваща на останалия събран доказателствен материал по делото и неоспорена от страните. От проведеното интервю се установява, че водеща е тревожна симптоматика при ищцата, свързана преди всичко със състоянието на сина ѝ и последиците от травматичните му увреждания. Състоянието ѝ се характеризира с безсъние, наличие на кошмарни сънища, свързани с инцидента, повишена тревожност, страхова напрегнатост при пътуване с автомобил. Описаното състояние отговаря на посттравматично стресово разстройство по МКБ-10. Вещото лице сочи, че все още се наблюдава избягващо поведение, състоящо в избягване да пътува в автомобил, отказала се е от изкарване на шофьорски курс, а при пътуване с автомобил е с повишена тревожност.

На вещото лице не е представена медицинска документация, която да отразява обективно психичното състояние на ищцата след инцидента. При проведеното интервю е споделила, че е посетила еднократно психиатър преди около година, назначено е лечение, което е провеждала около 2 месеца, след което самоволно го

преустановила. Видно от дадените отговори по време на проведеното интервю ищцата казва, че не е ходила повече на психиатър и не иска да пие лекарства. Не са представени доказателства за издавани медицински направления за психиатър или да е насочвана към психолог.

Експертът сочи, че към настоящия момент се отчита редукция на описаната симптоматика по честота и интензитет. Счита, че евентуално психотерапевтично и/или медикаментозно лечение биха оказали благотворно въздействие върху периода на възстановяване.

В първоинстанционното производство е разпитана като свидетел С П Д – майка на ищцата и баба на ищеца, чийто показания настоящият съдебен състав цени съобразно разпоредбата на чл. 172 от ГПК. Същата сочи, че разбрала за инцидента от другата ѝ дъщеря и отишла в Окръжна болница, където били настанени ишците. Установило се счупване на десния крак на Т.П., а С.Г. бил много зле, с опасност за живота. Последният бил в интензивно отделение заради главата и го оперирали. Свидетелката твърди, че е била с него в отделението 2 дена, след което ги преместили в нервно отделение. Установило се счупване на десния му крак. Споделя, че е останала 10 дена в болницата с внука си и след изписването още един месец с него вкъщи. Той е бил с гипс, като след премахването му е стъпвал трудно. Соци, че дъщеря ѝ /ищцата/ била вкъщи със счупен крак и счупен пръст, с поставен гипс и не е лежала в болница, а само е ходила на прегледи. Свидетелката твърди, че е помагала на ишците почти във всичко, тъй като дъщеря ѝ е била на легло заради крака и заради ръката не е можела да се грижи за детето си /за ищеца/. Свидетелката счита, че ишците още не са се възстановили психически от процесното ПТП. Споделя, че се подиграват в училище на внука ѝ заради големия белег на цялото чело, който минава към косата и децата го наричат „Франкенщайн”. Твърди, че освен големия белег има и други по-малки наранявания по лицето, белези. По отношение на Теодора, свидетелката сочи, че е налице психически проблем – не иска да се качва в кола и се страхува. При внука ѝ било малко по-добре, той вече е преодолял това според свидетелката, но когато се шофира с по-висока скорост, той също се страхува. Споделя още, че преди ПТП-то ишците не са имали никакви затруднения. Към датата на катастрофата СТ. ИЛ. ГЮЗ. е бил на почти 5 години. Били са с приятели, а автомобилът не е на дъщеря ѝ. Не знае дали са ползвали детско столче, знае само, че са били отзад в купето на колата. Соци, че към датата на инцидента дъщеря ѝ е работила в магазин. Ищцата е била след това 6 месеца в болничен, след което се върнала на същата работа и към момента работи. Свидетелката споделя, че дъщеря ѝ стои по 12 часа права на работа и това ѝ се отразява, защото има още болки в крака. По отношение на ищеца казва, че той понякога се оплаква от болки в крака, който е бил счупен, че се обслужва нормално, но му се подиграват в училище.

При така установеното от фактическа страна, настоящият състав на съда достига до следните **правни изводи**:

В първоинстанционното производство са предявени обективно кумулативно съединени иски по чл. 432, ал. 1, вр. с чл. 477, ал. 1 вр. чл. 497 от КЗ.

По същество:

За да възникне отговорността на застрахователя, следва да са налице следните кумулативно дадени предпоставки: 1). наличие на деликт при съответното авторство, 2). противоправност, 3). вина, 4). наличие на валидно застрахователно правоотношение между причинителя М С Стоянов и „ЗД „ДаллБогг: Живот и здраве““ АД по застраховка „Гражданска отговорност“, 5). настъпването на застрахователно събитие като юридически факт, пораждащ отговорността на застрахователя, 6). отправено писмена застрахователна претенция от увреденото лице до застрахователя по чл. 380 от КЗ, 7). изтичане на тримесечния рекламационен срок от депозиране на претенцията по чл. 380 от КЗ до предявяване на исковете, в случаите на отказ за плащане или несъгласие с определеното/изплатеното обезщетение от застрахователя /така Определение № 165 от 24.03.2017 г. по ч. т. д. № 306/2017 г., ТК на ВКС/.

По въпросите, обхванати в разпоредбата на чл. 300 от ГПК, а именно дали и кой е извършил деянието, неговата противоправност и виновността на дееца, гражданският съд е обвързан от влязлото в законна сила споразумение, одобрено с протоколно определение № 260108 от 20.10.2020 г., постановено по НОХД № 3110/2020 г. на Варненския районен съд, съгласно което М С Стоянов е признат за виновен за причиняването на процесното ПТП на 18.11.2018 г. по път „9004“ между гр. Варна и гр. Белослав, обл. Варна, при управление на МПС – лек автомобил „Фолксваген Пасат“, ДК № XXXXXXXX, поради нарушение на правилата за движение по чл. 6, т. 1 и чл. 42, ал. 2, т. 2 от ЗДВП и чл. 63, ал. 2, т. 1 вр. ал. 1 от ППЗДВП, като при изпреварване не съобразил своето поведение с надлъжната пътна маркировка, пресякъл единична непрекъсната линия и навлязъл в пътна лента, предназначена за насрещно движение, при което създал опасност за насрещно движещо се превозно средство и по непредпазливост причинил телесна повреда на Т. П. П., изразяваща се в счупване на десен голям пищял в областта на колянната става, обусловило трайно затруднение в движенията на десния долен крайник за период по-голям от един месец, на СТ. ИЛ. ГЮЗ., изразяваща се в травматичен шок, който е обусловил разстройство на здравето, временно опасно за живота; счупване на костите на лявата подбедрица, обусловило трайно затруднение в движенията на десния долен крайник за период не по-малък от три месеца; разкъсно-контузна рана в областта на главата с оформяне на белег, който е видимо отчетлив, загрозява лицето, създава асиметрия в нормалния човешки облик и представлява обезобразяване на лицето, както и на Д С М,

изразяваща се в счупване на вътрешния кондил на дясната бедрена кост, обусловило трайно затруднение в движенията на десния долен крайник за период не по-малък от три месеца, поради което на основание чл. 343, ал. 3, предл. 2-ро, б. „а“, предл. 1-во вр. ал. 1, б. „б“, предл. 2-ро вр. чл. 342, ал. 1 вр. чл. 55, ал. 1, т. 1, вр. чл. 66, ал. 1 вр. чл. 59, ал. 4 от НК вр. чл. 384, ал. 1 вр. чл. 381, ал. 4 от НПК, му е наложено наказание четири месеца лишаване от свобода, изтърпяването на което е отложено с изпитателен срок три години и лишаване от право да управлява МПС за срок от пет месеца /така ТР № 6/2012 г., ОСГТК на ВКС/.

При задължителната имуществена застраховка „гражданска отговорност“ застрахователното обезщетение е функция на деликтното обезщетение. Обезщетението за неимуществени вреди има компенсаторен характер. Понятието „справедливост“, съгласно даденото с ППВС № 4/1968 г., задължително за съдилищата разяснение, не е абстрактно понятие, поради което не предполага хипотетичен размер на дължимото за неимуществени вреди, причинени от деликт обезщетение, а всякога свързано с преценката на определени, конкретно съществуващи обстоятелства, както и с общественото разбиране за същото, на даден етап на развитие на самото общество. Следователно, за да удовлетвори така въведения с чл. 52 от ЗЗД критерий за справедливост, обезщетението за възмездяване претърпените от деликт морални вреди трябва да е съразмерно с техния действителен размер, който е обусловен, както от тежестта, характера, продължителността и интензитета на конкретното неблагоприятно въздействие върху личността на пострадалия, така и от икономическата конюнктура в страната към момента на увреждането и установената относима съдебна практика /Решение № 25 от 17.03.2010 г., постановено по т. д. № 211/2009 г., II т. о. на ВКС, Решение № 93 от 23.06.2011 г., постановено по т. д. № 566/2010 г., II т. о., ТК на ВКС, Решение № 189 от 04.07.2012 г., постановено по т. д. № 634/2010 г., II т. о., ТК на ВКС, Решение № 71 от 18.06.2020 г. по т. д. № 900/2019 г., II т. о., ТК на ВКС и др./.

В настоящия случай, пострадалата Т. П. П. е млада жена, на 30-годишна възраст към датата на процесното ПТП на 18.11.2018 г., работоспособна, като се установява от приетите по делото доказателства, че е била към този момент в трудови правоотношения с „Денислав Трейд“ ЕООД, не се установява да е имала преди катастрофата хронични или други заболявания, майка е на ищеца СТ. ИЛ. ГЮЗ., за когото се грижи и с когото са претърпели инцидента. Веднага след настъпването на ПТП е транспортирана до Спешен център при МБАЛ „Св. Анна-Варна“ АД, където са проведени клинични прегледи, рентгенографии и е установено счупване на интеркондиларната еминенция на десния голям пищял; изкълчване на междуфалангеални стави на пети пръст на лявата ръка. В отделението по Съдебна медицина към горепосоченото болнично заведение са установени следните травматични увреждания в резултат на процесното ПТП: видимо ожулване с неправилна форма и диаметър 2 см; болезненост засилваща се при дишане при

палпация по предно-страничната дясна повърхност на гръдния кош; четвърти и пети пръсти на лявата ръка са имобилизирани в гипсова лонгета; счупване в областта на интеркондиларната еминенция на десния голям пищял, пълно изкълчване на горната междуфалангеална става на пети пръст на лявата ръка. Счупването на десния голям пищял, в областта на колянната става е обусловило трайно затруднение в движение на десния долен крайник за период над 1 месец, а останалите травматични увреждания, в своята съвкупност обуславят временно разстройство на здравето неопасно за живота, изразяващо се в известно затруднение в движенията на левия горен крайник за период от около 20-25 дни. Несъмнено се установява, че пострадалата е претърпяла силни болки и страдания, счупването на кост /в случая тибия/ е съпроводено с такива. Отделно от това, в продължение на около два месеца, същата се е нуждала от помощ, за да се обслужва, да се грижи за домакинството и детето си, което несъмнено е създавало неудобства в битов и житейски план. От представените болнични листи се установява, че в продължение на 45 дни е била неработоспособна. Случилото се е дало отражение и върху психиката на пострадалата, изразяващо се в стрес, нарушение на съня, напрегнатост, тревожност за здравето и живота на сина ѝ, с оглед неговото тежко състояние след катастрофата. До настоящия момент изпитва страх, когато се налага да пътува с автомобил, силно напрежение и тревожност, поради което е ограничила значително своите пътувания. Това несъмнено е повлияло на начина ѝ на живот особено в социален и емоционален план. Следва да се съобрази, че към настоящия момент се отчита редукция на описаната симптоматика по честота и интензитет съгласно заключението на вещото лице по приетата СПЕ. Евентуално психотерапевтично и/или медикаментозно лечение биха оказали благотворно въздействие върху периода на възстановяване. Ищцата самоволно е прекратила предприето психиатрично лечение след инцидента. От приетите по делото доказателства не се установява, а и липсват данни, цялостните оздравителни процеси по отношение на ищцата да са протекли по-дълго от обичайното за такива травматични увреждания, да са настъпили усложнения или да са налице необратими процеси. Не се установява необходимост от рехабилитация. Общото състояние на пострадалата е добро.

Справедливо по смисъла на чл. 52 от ЗЗД обезщетение е онзи точен паричен еквивалент не само на болките и страданията, понесени от конкретното увредено лице, но и на всички неудобства, емоционални, физически и психически сътресения, които съпътстват същите /така Решение № 43 от 30.03.2018 г. по гр. д. № 1461/2017 г., III г. о., ГК на ВКС/. Или още, за да бъде справедливо обезвъзмездено, по смисъла на чл. 52 от ЗЗД, увреденото от деликт лице, е нужно да бъдат отчетени и взети предвид, както характерът и тежестта на самото телесно увреждане, интензитетът и продължителността на търпяните физически и емоционални болки и страдания, прогнозите за отзвучаването им, така и икономическите условия на живот в страната

към момента на увреждането /така Решение № 35 от 12.04.2016 г. по т. д. № 3515/2014 г. на ВКС, II, т.о., ТК/. Съобразявайки от една страна, възрастта на пострадалата, степента на увреждането, периода на неработоспособност, времето за възстановяване, икономическата конюнктура в страната към момента на увреждането, настоящият състав намира, че първоинстанционният съд правилно е определил размера на справедливото обезщетение за претърпените от въззивницата Т. П. П. неимуществени вреди в размер на 40 000 лв.

По отношение възражението за съпричиняване на вредоносния резултат от въззивницата Т. П. П. по чл. 51 от ЗЗД, настоящият съдебен състав намира следното:

Съдът споделя мотивите на първоинстанционния съд за неоснователност на възражението на ответника за намаляване на определеното обезщетение на ищцата по реда на чл. 51, ал. 2 от ЗЗД, с твърдението, че в нарушение на регламентираното в ЗДвП задължение да има поставен предпазен колан по време на движение, ищцата е нямала такъв, което и е довело до настъпването на описаните в медицинските свидетелства увреждания. В относимата и постоянна практика на касационната инстанция се приема, съпричиняване е налице ако пътникът е пътувал без предпазен колан и е доказано, че вредите не биха настъпили или биха били в по-малък обем /в този смисъл - Решение № 154 от 31.10.2011 г. по т. д. № 977/2010 г., II т. о., ТК на ВКС, Решение № 98 от 24.06.2013 г. по т. д. № 596/2012 г., II т. о., ТК на ВКС, Решение № 169 от 02.10.2013 г. по т. д. № 1643/13 г., II т. о. на ВКС, Решение № 171 от 10.10.2013 г. по т. д. № 629/2012 г., II т. о., ТК на ВКС и др/.

На следващо място, съпричиняването на вредата изисква наличие на пряка причинна връзка между поведението на пострадалия и настъпилия вредоносен резултат, но не и вина. Приносът на увредения – обективен елемент от съпричиняването, може да се изрази в действие или бездействие, но всякога поведението му трябва да е противоправно и да води до настъпване на вредоносния резултат, като го обуславя в някаква степен /така т. 7 от ТР № 7/2014 г., ОСГТК на ВКС/.

Преценката относно настъпването на вредите се извършва за всеки конкретен случай и не може да почива на предположения, но значение биха имали механизмът на увреждането и вида на получените травми /така Определение № 576 от 16.07.2015 г. на ВКС по т. д. № 3090/2014 г., I т. о., ТК/, като доказателствената лежи върху направилата го в процеса страна.

Настоящият съдебен състав, съобрази, че въззивното дружество е ангажирало пред първоинстанционния съд назначаването на КАСМЕ, от заключението на която се установява, че към момента на настъпването на процесното ПТП ищцата е била на задната седалка, без поставен обезопасителен колан. Експертите изрично сочат в

заклучението си и поясняват в съдебно заседание, че и при правилно поставен обезопасителен колан биха могли да настъпят описаните травматични увреждания на ищцата, представляващи счупване на горния край на дясната тибия и изкълчване на пети пръст на лявата ръка. С оглед горното и предвид това, че не са ангажирани други доказателства от застрахователя, настоящият съдебен състав споделя мотивите на първоинстационния съд, че не се доказва приносът на ищцата за причиняване на резултата, изразяващ се в настъпилите травматични увреждания, поради което остава недоказан.

В продължение на изводите за липса на съпричиняване от страна на пострадалата Т. П. П. и предвид представените и коментирани по-горе писмени доказателства, съдът намира за основателен иска за имуществени вреди в размер на 76 лв., която сума представлява разход по фактура № 0100003993/23.11.2018 г., необходим за имобилизиране на дясното коляно.

Относно пострадалия СТ. ИЛ. ГЮЗ., същият е дете на 4 години и 11 месеца към датата на процесното ПТП, в добро здраве, без данни за придружаващи заболявания. Веднага след инцидента е транспортиран до Спешен център при МБАЛ „Св. Анна-Варна” АД, приет за лечение в Отделение по Анестезиология и интензивно лечение, с травма на главата и ребрата вляво. При приемане детето е с главоболие, болка в лява гръдна половина, умерено сънливо, не е повръщало, не е губило съзнание, диша самостоятелно, има голяма разкъсно-контузна рана, обилно кървяща, във фронталната област на главата, палпаторно болезнен е в областта на I и II ребро вляво. Поставената окончателна диагноза на пострадалия е: травматичен шок, дифузна травма на главния мозък, без открита вътречерепна травма, множествени счупвания на гръдната част на гръбначния стълб – закрито, счупване на други уточнени шийни прешлени закрито. От заключението на вещите лица по КАСМЕ се установява, че описаните в исковата молба травми съответстват на тези констатирани в медицинската документация. Травматичният шок е обусловил разстройството на здравето временно опасно за живота. Счупването на костите на дясната подбедрица обуславя трайно затруднение на движенията на десния долен крайник за период от около 3 месеца. Счупването на I и II ребра, разкъсно-контузната рана на главата, мозъчното сътресение, счупването на VII шийен прешлен обуславят заедно и поотделно временно разстройство на здравето неопасно за живота. Установява се към настоящия момент наличието на голям ясно видим белег почти по цялата ширина на челото обуславящ загрозяване. С оглед горното, съдът намира, че пострадалият несъмнено е претърпял много силни болки и страдания, каквито са характерни за случаите, при които има счупвания на кости и костни образувания /прешлени/, а в случая счупванията са многобройни, което обосновава по-висок интензитет на болките. Със сигурност тези травматични увреждания са нарушили нормалния ритъм на живот на ищеца. Общото състояние на детето е било тежко и се е наложила спешна оперативна намеса предвид разкъсно-

контузната рана на главата. Поставен е бил и гипс за месец, с оглед на счупването на костите на дясната подбедрица, като след премахването му за период от около 3 месеца детето е изпитвало затруднения да върви спокойно, изпитвало е страх да стъпи на този крак. Експертите сочат в заключението на КАСМЕ, че към настоящия момент ищецът се е възстановил напълно, лечението е завършило с излекуване и не се очакват усложнения, но големият ясно видим белег по цялата ширина на челото ще остане за цял живот и обуславя загрозяване. Това дава своето отражение в социален аспект, тъй като от показанията на св. Димова се установява, че съучениците на ищеца му се подиграват, наричат го „Франкенщайн”. Предвид това, че пострадалият е във възраст, в която се развива психо-физически, то житейски обосновано е, че такова отношение със сигурност обуславя негативни емоции у същия, появата на комплекси, чувство за подтиснатост и т. н. В този смисъл са и показанията на свидетелката, според които детето се чувства неудобно и се комплексира.

С оглед на гореизложеното и съобразно изложените по-горе критерии за определяне на справедлив размер на обезщетението по смисъла на чл. 52 от ЗЗД - всички неудобства, емоционални, физически и психически сътресения, които съпътстват причинените болки и страдания, характерът и тежестта на телесните увреждания, интензитетът и продължителността на търпените физически и емоционални болки и страдания, времето за възстановяване, прогнозите за отзвучаването им, така и икономическите условия на живот в страната към момента на увреждането, настоящият съдебен състав намира, че е правилно определен размерът на справедливото обезщетение за претърпените от въззивника СТ. ИЛ. ГЮЗ. неимуществени вреди в размер на 90 000 лв.

По отношение възражението за съпричиняване на вредоносния резултат от въззивницата СТ. ИЛ. ГЮЗ. по чл. 51 от ЗЗД, настоящият съдебен състав намира следното:

Съдът споделя мотивите на първоинстанционния съд за наличие на съпричиняване на настъпилите вреди от страна на пострадалия, поради нарушаване на нормата, субсумирана в чл. 137в, ал. 2 от ЗДвП. Действително от заключението на КАСМЕ се установява, че ищецът е пътувал в автомобила, на задната седалка, без да има обезопасителна система за деца и че ако е имало такава, то травматичните увреждания на пострадалия не биха настъпили.

Както бе посочено по-горе, съпричиняването има обективен характер, като от значение е единствено наличието на такава обективна причинно-следствена връзка, а е ирелевантно субективното отношение /вината/ на пострадалия /в този смисъл т. 7 от ППВС № 17/18.11.1963 г./. Съпричиняване по смисъла на чл. 51, ал. 2 от ЗЗД, е налице, когато с действието или бездействието си пострадалият обективно е способствал за настъпване на вредоносния резултат или за увеличаване размера на вредоносните

последници, т. е., когато приносът му в настъпването на увреждането е конкретен, независимо дали поведението му е било противоправно и виновно.

С оглед гореизложеното се налага извод за основателност на релевираното от ответника възражение. В конкретния случай по делото се установи по несъмнен начин, че автомобилът, в който е пътувал пострадалият, не е бил оборудван със система за обезопасяване на деца /детско столче/ и съответно той не е бил поставен в обезопасително столче, като детето е седяло на задната седалка. Според заключението на КАСМЕ, ако е имало такава система травматичните увреждания на пострадалия не биха настъпили. Този извод е направен с оглед естеството на получените травми в различни части от тялото, които се получават при директен механизъм на въздействие – удар с или върху твърд тъп предмет. При така установения механизъм на настъпване на увреждането следва да се приеме за категорично установено, че пострадалото дете в нарушение на правилата на чл. 137б от ЗДвП е пътувало без да е било осигурено със система за обезопасяване на деца. Следователно по делото се установява причинно-следствената връзка между поведението на пострадалото дете, респективно неупражнен контрол от родителя, и настъпилите увреждания, поради което възражението за съпричиняване поради неизползване на система за обезопасяване на деца е основателно.

Съпричиняването е обективно участие в процеса на настъпване на вредата и не зависи от субективния елемент „вина“. С оглед на това е правнонеотнормосимо обстоятелството, че пострадалото дете е малолетно, от което не може да се очаква правилна преценка на пътната обстановка и изискващите се правила за безопасност на движение. В този смисъл следва да се има предвид т. 7 от Постановление № 17/1963 г. на Пленума на ВС, според която обезщетението за вреди от непозволено увреждане се намалява, ако и самият пострадал е допринесъл за тяхното настъпване. В случая е от значение наличието на причинна връзка между поведението на пострадалия и настъпилия вредоносен резултат, а не на вина. Затова, когато малолетно дете или невменяемо лице допринесе за настъпване на резултата, съобразно обстоятелствата на случая следва да се приложат разпоредбите на чл. 51, ал. 2 от ЗЗД, независимо от това, че такова лице не може да действа виновно. Отчитайки релевантните обстоятелства, при които е настъпило произшествието, следва да се приеме, че поведението на пострадалия сочи на наличие на обективно причинно-следствена връзка с настъпилия резултат. Вредните последици не биха настъпили в случай, че ищецът е бил в обезопасително столче /т. е. при използване на система за обезопасяване/. Основна причина за настъпване на произшествието обаче е поведението на делинквента, който е нарушил правилата за движение по пътищата по чл. 6, т. 1 и чл. 42, ал. 2, т. 2 от ЗДвП и чл. 63, ал. 2, т. 1 вр. ал. 1 от ППЗДвП, като при изпреварване не съобразил своето поведение с надлъжната пътна маркировка, пресякъл единична непрекъсната линия и навлязъл в пътна лента, предназначена за насрещно движение, при което създал

опасност за насрещно движещо се превозно средство и по непредпазливост е причинил процесното ПТП. Съпоставяйки посочените по-горе обстоятелства, настоящият съдебен състав намира, че приносът на пострадалия спрямо приноса на виновния за произшествието водача е определен правилно в степен на 1/4, с колкото следва да се намали определеното обезщетение, което след извършена редукция е в размер на 67 500 лв.

В продължение на изводите за наличие на съпричиняване от страна на пострадалия и предвид представените и коментирани по-горе писмени доказателства /л. 36-38, л. 40-41/ настоящата инстанция споделя изводите на първоинстанционния съд за основателност на иска за имуществени вреди в размер на 276.68 лв. от общо претендираните 368.91 лв.

Относно периода на претендираната законна лихва:

С действащия Кодекс за застраховането законодателят се отклонява от общото правило, че това е денят на настъпване на вредоносното събитие и вместо това предвиди, че застрахователят дължи законна лихва, за която отговаря делинквентът, считано: 1). от датата на уведомяването от застрахования за настъпването на застрахователното събитие или 2). от датата на уведомяване или на предявяване на застрахователна претенция от увреденото лице, която от датите настъпи по-рано – чл. 429, ал. 3 от КЗ. По този начин отговорността на застрахователя спрямо увреденото лице продължава да е функционално обусловена от отговорността на застрахования, включително и по отношение на лихвите за забава, които последният дължи на увредения, но за разлика от отменения КЗ, новият, в сила от 01.01.2016 г., изрично лимитира лихвите за забава до тези, които текат от момента на по-ранната от двете горепосочени дати. След предявяване на претенцията по чл. 498 от КЗ, за застрахователя е налице нормативно предвиден срок за произнасяне по чл. 496 от КЗ, като произнасянето и неизплащането в срок на застрахователно обезщетение е свързано с изпадане на застрахователя в забава – чл. 497, ал. 1, т. 1 и т. 2 от КЗ, в който случай той дължи лихва за собствената си забава върху размера на застрахователното обезщетение, включваща и лихвата за забава на делинквента, ако не го е определил и изплатил в срок, считано от по-ранната от двете дати: 1). изтичането на срока от 15 работни дни от представянето на всички доказателства по чл. 106, ал. 3 от КЗ и 2). изтичането на срока по чл. 496, ал. 1 от КЗ, но не повече от 3 месеца от предявяване на т. нар. застрахователна претенция по чл. 380 от КЗ /в този смисъл постановеното по реда на чл. 290 ГПК Решение № 128/04.02.2020 г. по т. д. № 2466/2018 г. на ВКС, I т. о./.

В случая към исковата молба ищците са приложили копие на застрахователна претенция с вх. № 3327/17.12.2018 г. /л. 15/, отправена до ответното застрахователно дружество, с която уведомяват застрахователя за процесното ПТП, прилагат КП за

ПТП, епикриза и посочват банкова сметка, по която желаят да бъде извършено плащането, представляващо претендираното застрахователно обезщетение, като по този начин предявяват застрахователна претенция по смисъла на чл. 106, ал. 1 от КЗ във вр. с чл. 380 от КЗ за настъпване на процесното застрахователно събитие. След предявяване на претенцията по чл. 498 от КЗ за застрахователя е налице нормативно предвиден срок за произнасяне по чл. 496 от КЗ, като непроизнасянето и неизплащането в срок на застрахователно обезщетение е свързано с изпадане на застрахователя в забава – чл. 497, ал. 1, т. 1 и т. 2 от КЗ, в който случай той дължи лихва за собствената си забава, както бе посочено по-горе. На основание чл. 493, ал. 1, т. 5 от КЗ застрахователят следва да покрие спрямо увреденото лице отговорността на делинквента за дължимата лихва за забава от датата на предявяване на претенцията от увреденото лице, т. е. от 17.12.2018 г., а след изтичане на срока по чл. 496, ал. 1 от КЗ и при липса на произнасяне и плащане на обезщетение от застрахователя, дължи законната лихва върху обезщетението за неимуществени вреди за собствената си забава, т. е. от 12.01.2019 г. /в този смисъл: Решение № 128 от 4.02.2020 г. на ВКС по т. д. № 2466/2018 г., I т. о., ТК; Решение № 167 от 30.01.2020 г. на ВКС по т. д. № 2273/2018 г., II т. о., ТК/. С оглед на изложеното, изводът на първостепенния съд, че присъждането на законна лихва за забава, считано от датата на предявяване на застрахователната претенция от увреденото лице пред застрахователя до изтичане на 15 работни дни не се дължи, е неправилен и незаконосъобразен, поради което насрещната въззивна жалба относно претенцията за законна лихва върху присъдените с решението главници за периода от 17.12.2018 г. до окончателното изплащане следва да бъде уважена.

За пълнота, следва да бъде посочено, че в чл. 494, т. 10 от КЗ изрично се изключват от застрахователното покритие всички разноски и лихви извън тези по чл. 429, ал. 2 и ал. 5 от КЗ при спазване на условията по чл. 429, ал. 3 от КЗ, т. е. не се покриват лихви за периода от датата на деликта до датата на уведомяване на застрахователя.

По разноските:

Съобразно установената съдебна практика - когато и двете страни по спора са обжалвали първоинстанционното решение и същото е потвърдено изцяло от въззивната инстанция, направените от тях разноски за собствените им въззивни жалби не се възлагат върху другата страна, а остават за тяхна сметка.

Предвид гореизложеното, решението на първоинстанционния съд в обжалваната част, предмет на настоящото производство, е правилно и като такава следва да бъде потвърдено.

Водим от горното, съдът

РЕШИ:

ОТМЕНЯ решение № 377 от 19.10.2021 г. на Варненския окръжен съд, постановено по т. д. № 1344/2020 г., **в частта**, с която е отхвърлена претенцията на Т. П. П., ЕГН *****, адрес: гр. Белослав, ул. „Панайот Хитов“ № 5 срещу „ЗАД ДаллБогг: Живот и здраве“ АД, ЕИК: 200299615, със седалище и адрес на управление: гр. София, бул. „Г. М. Димитров“ № 1, за присъждане на законна лихва за забава върху главницата от 40 000 лв. /четиридесет хиляди лева/, представляваща обезщетение за неимуществени вреди, в резултат на преживените болки и страдания, причинени, вследствие получените от нея травматични увреждания, както и върху главницата от 76 лв. /седемдесет и шест лева/, представляваща обезщетение за претърпени от ищцата имуществени вреди, всичките в резултат на ПТП, станало на 18.11.2018 г., причинено от М С Стоянов, който е нарушил правилата за движение при управление на лек автомобил „Фолксваген Пасат“ с рег. № В 5875 ВТ, на основание застрахователна полица № BG/30/118002485762 за задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ за горепосочения лек автомобил, считано от 17.12.2018 г. до изтичане на 15 работни дни, **както и в частта**, с която е отхвърлена претенцията на СТ. ИЛ. ГЮЗ., ЕГН *****, адрес: гр. Белослав, ул. „Панайот Хитов“ № 5 срещу „ЗАД ДаллБогг: Живот и здраве“ АД, ЕИК: 200299615, със седалище и адрес на управление: гр. София, бул. „Г. М. Димитров“ № 1, за присъждане на законна лихва за забава върху главницата от 67 500 лв. /шестдесет и седем хиляди и петстотин лева/, представляваща обезщетение за неимуществени вреди, в резултат на преживените болки и страдания, причинени, вследствие получените от него травматични увреждания, както и върху главницата от 276.68 лв. /двеста седемдесет и шест лева и шестдесет и осем стотинки/, представляваща обезщетение за претърпени от ищеца имуществени вреди, всичките в резултат на ПТП, станало на 18.11.2018 г., причинено от М С Стоянов, който е нарушил правилата за движение при управление на лек автомобил „Фолксваген Пасат“ с рег. № В 5875 ВТ, на основание застрахователна полица № BG/30/118002485762 за задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ за горепосочения лек автомобил, считано от 17.12.2018 г. до изтичане на 15 работни дни, като вместо него **ПОСТАНОВЯВА:**

ОСЪЖДА „ЗАД ДаллБогг: Живот и здраве“ АД, ЕИК: 200299615, със седалище и адрес на управление: гр. София, бул. „Г. М. Димитров“ № 1 да заплати на Т. П. П., ЕГН *****, адрес: гр. Белослав, ул. „Панайот Хитов“ № 5, **законна лихва за забава върху главницата от 40 000 лв. /четиридесет хиляди лева/**, представляваща обезщетение за неимуществени вреди, в резултат на преживените болки и страдания, причинени, вследствие получените от нея травматични увреждания, **както и върху**

главницата от 76 лв. /седемдесет и шест лева/, представляваща обезщетение за претърпени от ищцата имуществени вреди, всичките в резултат на ПТП, станало на 18.11.2018 г., причинено от М С Стоянов, който е нарушил правилата за движение при управление на лек автомобил „Фолксваген Пасат“ с рег. № В 5875 ВТ, на основание застрахователна полица № BG/30/118002485762 за задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ за горепосочения лек автомобил, **считано от 17.12.2018 г. до окончателното ѝ заплащане.**

ОСЪЖДА „Зад ДаллБогг: Живот и здраве“ АД, ЕИК: 200299615, със седалище и адрес на управление: гр. София, бул. „Г. М. Димитров“ № 1 да заплати на СТ. ИЛ. ГЮЗ., ЕГН *****, адрес: гр. Белослав, ул. „Панайот Хитов“ № 5, **законна лихва за забава върху главницата от 67 500 лв. /шестдесет и седем хиляди и петстотин лева/,** представляваща обезщетение за неимуществени вреди, в резултат на преживените болки и страдания, причинени, вследствие получените от него травматични увреждания, **както и върху главницата от 276.68 лв. /двеста седемдесет и шест лева и шестдесет и осем стотинки/,** представляваща обезщетение за претърпени от ищеца имуществени вреди, всичките в резултат на ПТП, станало на 18.11.2018 г., причинено от М С Стоянов, който е нарушил правилата за движение при управление на лек автомобил „Фолксваген Пасат“ с рег. № В 5875 ВТ, на основание застрахователна полица № BG/30/118002485762 за задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ за горепосочения лек автомобил, **считано от 17.12.2018 г. до окончателното ѝ заплащане.**

ПОТВЪРЖДАВА решение № 377 от 19.10.2021 г. на Варненския окръжен съд, постановено по т. д. № 1344/2020 г. **в останалата част.**

Първоинстанционното решение е влязло в законна сила в необжалваната осъдителната част.

Решението подлежи на обжалване пред Върховен касационен съд с касационна жалба в едномесечен срок от съобщаването му, по реда на чл. 280, ал. 1, респ. ал. 2 от ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____